

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdx Magistratevs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XXXV. De statu Democratico asserendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

emineat ipse ordo ne quomodocumque vilescat Magistratus, Senator, patricius, ne priuatis iniurijs, ne publicis supplicijs afficiatur, si quid plebs machinata fuerit, quò se efferat, statim isti nodo alius cuneus quærat: summa Reip. negotia non nisi in ditionis Metro- poli agitentur, ab ea vrbe illisque negocijs patricij quàm minimè absint.

6. Enixè, ne in regnum vertatur Aristocrata, oculos non auertere oportet à viris eminentioribus animo, genere, aut fortunis, in bellum eos ablegare, mox reuocare, præfenti honores vrbano deferre, nec diu nec bis gerendos, plures nimium amicos terris aut animis discernere. Cæsar societatem cum Pompeio & Crasso iniit, ne quid ageretur in Reip. quod displicuisset vni è tribus. postmodum Cæsar ipse se extulit, & vnus omnia, & ad arbitrium administrauit. Sueton. de Cæsare. Tullius ad Atticum, quod prouinciam per annos decem ultra tempus legis, & postquam decretum est, vt ei succederetur, exercitum diutius haberet, quàm populus iussisset, inuito Senatu. & Senatusconsultum fuit ne cuius ratio haberetur, qui eo anno tribunus plebis esset, neue quis reficeretur in annum tribunus plebis.

7. Cato olim, & hodie plerique politici existimarunt expedire discordias esse in Republica, factionesque ali. Liuius ait, *venenum esse Reipublicæ discordias Ordinum*: vtrumque rectè, si prudenter dirigantur & dirimantur. Nimia Cæsaris & Crassi & Pompeij coniunctio viam strauit ad perniciem Reipub. nimis postmodum erumpentes inimicitia Reipub. pessunderunt, illa tempestinè solui debebat, & prudenter: hæ conciliari antequam in immensum excreuissent. tardius fuit cum Cicero lib. 9. epist. 11. ad Atticum optat, *utinam in hac miseria Reipub. politicum opus efficere & nauare mihi liceat?* & Balbus ad Ciceronem: *quòd si Pompeius & Cæsar coniungi possint, me satis vixisse putabo.*

CAPVT XXXV.

De statu Democratico asserendo.

1. **I**N Democratica Rep. arcana non ita locum habent, cum occulta consilia vulgari non possint. omnibus tamen hoc primum vsurpatur, ne quid admittatur quod libertati noceat. ne quid Princeps, ne quid optimates faciant, quod possint malè vertere. Inde Romæ edictum, ne quis vinctum aut clausum ciuem Romanum teneret: ne cui potestas foret ciuem Romanum interficiendi. quæ

Summum in Democratica arcana, vt nihil admittatur, quod libertati noceat.

quæ lex sæpè renouata est, sæpè iam morituris salutem attulit: etiam tribunitia potestas, quæ à plebe iniuriam auerteret, summâ contentione obtenta, retentaque, & sacrosancta semper fuit; vt tribuni præsidēs atque libertatis custodēs essent. vt creato Dictatore cessante omnium Magistratuum iurisdictione tribuni potestas maneret. vnde illud Liuij lib. 3. *plebs non est habenda aut habendi sunt tribuni plebis.* tantaque assiduitas tribunorum fuit, vt nec semel abnotare liceret: tanta potestas, vt Tac. lib. 3. *Annal.* dicat *summi fastigij vocabulum.* adeoque vt Cæsar occupato imperio dictaturam perpetuam sumpsit; ita Augustus suauis irrepens tribunitiam potestatem. quem secuti sunt successores. Hinc Alexander apud Lamprid. *Gratias*, inquit, *vobis ago de Cæsareo nomine, de Pontificatu maximo, de tribunitia potestate.*

Quæ apertè in Democrazia fiunt, Aristot. lib. 4. *politic. cap. 13.* contraria fieri docet ijs, quæ optimates solent facere. *in populari*, inquit, *statu contra hæc alia excogitant. pauperibus salaria constituunt, con-* *comitaria* *Populus* *quæ Opti-* *mates gra-* *diuntur* *uia.* *cionantibus, atque indicantibus: diuitibus autem ac patricijs nullam penam imponunt.* Iterum populares summam Comitiorum, Magistratum, iudiciorum, atque armorum ad se trahunt, in comitijs enim curant vt popularia suffragia præcellant, in Magistratibus, vt viri populares ijs imponantur. in iudicijs, vt sic veritati consulatur, vt libertas non corrumpatur. vt libera sint accusationes, non impunitæ tamen calumniæ. vt arma in manu populi sint, & in illis populi meditatio, atque exercitium. Rempublicam enim possident, qui arma.

Iterum in populari statu cauetur ne patricij nimium emineant: insignia, aut simulacra dignitatum nimia præ se ferant. vnde illud Liuij lib. 3. *non pudet licitorum vestrorum maiorem prope numerum in foro conspici, quam togatorum aliorumque?* rursus ne in territorio nimias possessiones patricij obtineant, hinc illud: *Auderentne postulare, vt cum bina iugera agri plebi diuiderentur, ipsis plus quingenta iugera habere liceret?*

Aduersus regna affectantes est illud Liuij lib. 4. *Libertatis, magna imperia diuturna esse non sinas.* Cæsar post decennale in Gallias imperium demandatum, Romanum inuasit. adeo excreuerat animus, vt sub fortuna priuati coerceri non posset. Iterum bella ciuilia parturire regnum solent, neque componi, nisi imperio ad vnum delato: ab ijsque adeo cauendum.

Porro populi qui regnati fuerunt, quo minus sub veterem fortunam relabantur; iurare solent, se neminem regnare passuros. palatia destrue-

2.
In eam r. nã
tribunatio,
simileve
potestas
habenda.

3.
Comitaria
Populus
quæ Opti-
mates gra-
diuntur
uia.

4.
Ne quis ni-
mis emi-
neat.

5.
Magna im-
peria diu-
turna ne
sint.

6.
Qui regna-
ti fuerunt,
iurant ne-
minem re-
gnare pas-
suros.

destruere, bona regia diripere, statuas frangere, imagines abolere, memoriam damnare, ita Romæ exactis Regibus vel oppressis ijs, qui regnum affectarunt. Liu. lib. 2. & 4. & lib. 2. feud. tit. 53. de pac. tenenda. & Ambros. 1. offic. si tyranni aliquis imaginem habeat, nonne obnoxius est damnationi?

CAPVT XXXVI.

De mixto statu asserendo.

1. **P**orrò in statu Reip. temperato, siue ex simplicibus formis mixto, venena & remedia non minùs miscentur, eoq̄ diligentius in mutui amoris conseruationem incumbendum est, quo res mixtæ pluribus morbis, difficilioribusq̄ curationibus sunt obnoxia, facile soluitur temperies leui alicuius qualitatis excessu. Itaque cum in mixta Republica aliquid oritur quo ex mixtis alterum supergredi alterum tentat, centum Argi oculi intendendi sunt. nam subdolè plerumque hæc fiunt. caudæ omnes Sampsonicarum vulpium colligandæ sunt. nihil omittendum est, quo aliquid impediri possit supra æquitatem instituti increfcere.

In mixto statu omnes oculi intendendi ne quid supra alterum increfcet.

CAPVT XXXVII.

De Consultatione.

1. **R**erum humanarum augustissimum esse Consultatione vti, scripsit Philosophus *epist. ad Alex.* quare inter augusta imperij negotia, & post tractatas rerum materias, de earum vsu, qui in deliberatione atque consultatione capitur, paucis dicendum. Itaque cum multa cura summo Imperio insit, certum est Principem suâ scientiâ non posse cuncta complecti. assumi oportere & alios in partem curarum, & plurium consilia æstimari. rectè Otho apud Tacit. 1. *hist. eternitas rerum, & mea cum vestra salus incolumitate Senatus firmatur.* ad eamq̄ proportionem dicendum de Iudicibus, Magistratibus, seu Rectoribus Prouinciarum. ad omnes spectat illud *Eccles. 33. Sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitebit.*

2. Ferunt Augustû consilijs Mæcenatis, & Agrippæ per mortè orbentû, multa memoriâ repetentè improuidè gesta, exclamasse; *Horum nihil*

Rebus gerendis præmittenda.